

Historische Commissie Noordbarge

nieuwsbrief jaargang 2015 nummer 2

oplage 130

secretaris: Henk Jeurink – Laan van het Kwekebos 229 – 7823 KE Emmen - 0591-626728

www.noordbarge.info > historische commissie bankrekening: NL85ABNA 0502842180

Tegenbezoek medewerkers Generaal Maczek Museum Breda

In 2014 besteedden we uitgebreid aandacht aan ons bezoek aan het Generaal Maczek Museum. We hadden toen de medewerkers van het museum voor een tegenbezoek uitgenodigd. Dit jaar is het zeventig jaar geleden dat Noordbarge door de Polen werd bevrijd. Vrijdag 10 en zaterdag 11 april waren twee medewerkers en hun echtgenotes van het museum in Noordbarge op tegenbezoek. Op 10 april waren ze 's avonds bij de herdenking op de brink in Noordbarge. Ze waren niet de enige Polen. Ook een dansgroep uit Obornicki maakte zijn opwachting. Door inspanningen van de Historische Commissie droegen leerlingen van school Vegter zelfgemaakte gedichten voor. Dat viel bij de aanwezigen erg in de smaak. De gedichten sloegen bruggen tussen generaties en maakten de herdenking tot een gebeurtenis, die ons allemaal aangaat. De HC Noordbarge wil hiermee doorgaan. Die avond bij Ten Cate verzorgden Edward Cuber van het Pools museum en Pieter Albers lezingen. Edward Cuber vertoonde een prachtige presentatie over de betekenis van de Polen bij de bevrijding van Europa van de fascistische overheersing tussen 1939-1945. Pieter Albers zijn lezing ging over de Poolse bevrijding van het kamp Oberlangen over de grens bij Ter Apel. Hier verbleven sinds oktober 1944 ruim 1400 vrouwelijk Poolse soldaten. Ze hadden meegevochten tijdens de Poolse opstand in Warschau. Naderhand werden alle Poolse gevangenen ondergebracht in het Duitse Haren. Ze konden door de 'overheersing' van het Rode leger in eerste instantie niet terug naar hun vaderland. Tussen 1945-1948 moesten de Duitse bewoners van Haren op last van de bezetters hun woningen binnen een paar uur ontruimen. Haren werd omgedoopt tot Maczkow. Deze naam is ontleend aan de namen Maczek en Moskow. Ruim 150 mensen kwamen op de lezingen van de beide heren af. De volgende dag bezochten we met onze gasten enkele plaatsen in het Emsland, waar de Polen in die tijd geschiedenis hadden gemaakt. Kamp Oberlangen en 'Maczkow', maar ook het kerkhof bij Kamp Füllen. Op een aparte plek op dit kerkhof liggen de stoffelijke overschotten van 145 Poolse mannen, vrouwen en kinderen, die in het 30 km noordelijk gelegen 'Maczkow' waren gestorven. Reeds in 1953 werden zij vanuit het toen weer Duitse Haren naar hier overgebracht en herbegraven. Op één steen staat zelfs '39 Onbekannte Polen' Ja, die geschiedenis was en blijft hard!

Genealogie

Er zijn meerdere definities voor genealogie. De meest kernachtige omschrijving is: onderzoek naar je voorouders. Enige tijd geleden ontving ik volgend bericht van Dick Warrink. Dick had het aangetroffen in het Politieblad uit 1864, pagina 794 - Aanwezig bij Centraal Bureau voor Genealogie, waarvoor onze dank.

— *Willemina Weerman*, huisvrouw van *Hendrik Lanting*, arbeidster, heeft zich op 8 Oct. jl. heimelijk uit de gemeenschappelijke woning te Noordbarge verwijderd.

Haar signalement is: oud 41 jaren, kleur bleek, oogen blaauw, haar en wenkbr. blond, neus dik, mond groot, tanden gezond; loopt eenigzins gebogen.

Kleeding: de in die streken gewone dragt en een zilveren oorijzer met gouden stiften.

Zij is denkelijk vergezeld van *Frits of Frederik Wolters*, scharenslijper, gestalte slank en middelmatig, haar donkerbruin, loopt regtop

Men vermoedt dat zij naar Groningen vertrokken zijn, en van daar willen vertrekken naar Hamburg, om naar Amerika over te steken.

De burgemeester van Emmen verzoekt opsporing en berigt.

Willemina Weerman, gehuwd met Hendrik Lanting, had zich op 8 oktober 1864 heimelijk uit haar gemeenschappelijke woning in Noordbarge verwijderd. Ze was op dat moment 41 jaar en ze was denkelijk vergezeld van Frits of Frederik Wolters, scharenslijper, gestalte slank en middelmatig, haar donkerbruin, loopt rechtop. De burgemeester van Emmen vermoedt dat zij via Groningen/Hamburg naar Amerika zijn getrokken. Iemand die zich met onderzoek naar zijn voorouders bezighoudt, zal niet direct een boom opzetten over wat Willemina die dagen in oktober 1864 dreef. Was ze opnieuw verliefd geworden. Was er iets voorgevallen in haar familie. Had ze brieven gelezen van mensen die met Van Raalte naar Amerika waren getrokken. Het is allemaal koffiedikkijkerij. In 1864 en zeker in 2015.

In die jaren woonde Willemina in een huisje aan de latere Ermerweg. Het huisje stond tussen de boerderij van Albert Hoving en de woning van broodventer Geert Staal. Willemina was de jongste dochter van Harm Weerman (1776 – 1861). In 1832 was hij eigenaar van erf 86. Dat erf lag ter hoogte van de huidige Kruisstraat 1. Hij was timmerman, landbouwer en kwam uit Hoogstede uit het Graafschap Bentheim. Zijn huwelijk met Aaltien Brinks (1779 – 1839), dochter van Jan Brinks, snijder, en Margien Alberts, is twee keer voltrokken: eerst in Duitsland in Steinfurt, later, omdat men de formulieren niet in orde vond, nog eens in Emmen op 26 augustus 1804. Op 24 december 1841 huwde Willemina op 18-jarige leeftijd met de negen jaar oudere Hindrik Lanting. Hindrik Lanting was klompenmaker. Ze kregen negen kinderen (6 jongens en 3 meisjes). De jongste Lambertus werd in 1866 geboren.

Met deze genealogische feiten kunnen we een beter inschatten wat er op die 'fatale' zaterdag op 8 oktober 1864 aan de rand van Noordbarge is gebeurd. We weten niet of Frits en Willemina Hamburg hebben bereikt. Ze was er met haar oorijzer wel op gekleed. Zeker is dat ze is teruggekeerd in haar huiselijk sponde. Want twee jaar later baarde zij Lambertus. Willemina Weerman stierf in 1868. In 1864 brak ze met de dagelijkse sleur van haar geboortedorp. Maar ze kwam terug. En geloof me dat daar over 'geroddeld' is in ons onovertroffen Noordbarge. Ook wij kunnen dat na ruim 180 jaar nog niet laten.

Tenslotte

Voor nadere informatie kunt u zich in verbinding stellen met ons commissielid Geesje Gerrits. [0591 640263] U kunt hier ook terecht voor ansichtkaarten, verjaardagskalenders, de CD "Noordbarge daar bij de brug" en de herdruk van het boek "60 jaar bevrijding Noordbarge".

**Op 6 juni 2015 Stoetbakkendag in Noordbarge.
We rekenen op U allemaal**